

Lingua mea calamus scribae velociter scribentis,
Psalm. 44. ℣. 2,

INCIPIT REGULA
SANCTISSIMI PATRIS NOSTRI Aurelij Auguſtini Hipponenſis Epiſcopi, & Eccleſiæ Doctoris eximij.

CAPUT PRIMUM.

De Charitate Dei & proximi: De unitate cordium, & communitate rerum.

§. 1. ANTE OMNIA, FRATRES chariſſimi, diligatur Deus, deinde proximus, quia iſta præcepta ſunt principaliter nobis data. Hæc igitur ſunt, quæ ut obſervetis præcipimus in monaſterio conſtituti.

§. 2. Primum propter quod in unum eſtis congregati: ut unanimes habitetis in domo: & ſit vobis anima una, & cor unum in Deo.

§. 3. Et non dicatis aliquid proprium: ſed ſint vobis omnia communia. Et diſtribuatur unicuique veſtrum à Præpoſito veſtro victus & tegumentum, non æqualiter omnibus, quia non æqualiter valetis omnes: ſed potiùs unicuique ſicut cuique opus fuerit. Sic enim legitis in Actibus Apoſtolorum. Quia erant illis omnia communia, & diſtribuebatur unicuique, ſicut cuique opus erat.

§. 4. Qui aliquid habebant in ſæculo quando ingreſſi ſunt monaſterium, libenter velint illud eſſe commune. Qui autem non habebant, non ea quærant in monaſterio, quæ nec foris habere potuerunt. Sed tamen eorum infirmitati, quod opus eſt tribuatur: etiamſi paupertas eorum, quando foris erant, nec ipſa neceſſaria poterat invenire: tamen non ideó ſe putent eſſe felices, quia invenerunt victum, & tegumentum, quale foris habere non potuerunt.

CAPUT II.

De Humilitate.

§. 1. NEC erigant cervicem, quia ſociantur eis, ad quos foris accedere non audebant, ſed ſurſum cor habeant, & terrena vana non quærant: ne incipiant monaſteria divitibus eſſe utilia, non pauperibus, ſi divites illic humiliantur, & pauperes illic inflantur.

§. 2. Rurſus etiam illi, qui aliquid videbantur

eſſe

esse in sæculo, non habeant fastidio fratres suos, qui ad illam sanctam societatem ex paupertate venerunt. Magis autem studeant, non de parentum divitum dignitate, sed de pauperum fratrum societate gloriari. Nec extollantur, si communi vitæ aliquid de suis facultatibus contulerint: nec de suis divitijs magis superbiant, quia eas ipsi monasterio partiuntur, quám si eis in sæculo fruerentur. Alia quippe quæcumque iniquitas in malis operibus exercetur, ut fiant, superbia veró etiam bonis operibus insidiatur, ut pereant. Et quid prodest dispergendo dare pauperibus, & pauperem fieri, cúm anima misera superbior efficitur divitias contemnendo, quám fuerat possidendo?

§. 3. Omnes ergo unanimiter & concorditer vivite, & honorate in vobis invicem Deum, cujus templa facti estis.

CAPUT III.

De Oratione, & jejunio.

§. 2. ORationibus instate horis & temporibus constitutis. In Oratorio nemo aliquid agat, nisi ad quod factum est, unde & nomen accepit; ut si forté aliqui etiam præter horas constitutas, si eis vacat, orare voluerint, non eis sint impedimento, qui ibi aliquid agendum putaverint.

§. 2. Psalmis, & Hymnis cúm oratis Deum, hoc

hoc verſetur in corde, quod profertur in ore. Et nolite cantare, niſi quod legitis eſſe cantandum. Quod autem non ita ſcriptum eſt, ut cantetur, non cantetur.

§. 3. Carnem veſtram domate jejunijs; & abſtinentia eſcæ & potus, quantum valetudo permittit. Quando autem aliquis non poteſt jejunare, non tamen extra horam prandij aliquid alimentorum ſumat, niſi cum ægrotat.

CAPUT IV.
De refectione utriuſque hominis.

§. 1. CUm acceditis ad menſam, donec inde ſurgatis, quod vobis ſecundúm conſuetudinem legitur ſine tumultu & contentionibus audite: ne ſolæ vobis fauces ſumant cibum, ſed & aures eſuriant Dei verbum.

§. 2. Qui infirmi ſunt ex priſtina conſuetudine, ſi aliter tractantur in victu, non debet alijs moleſtum eſſe, nec eis injuſtum videri, quos fecit aliqua conſuetudo fortiores. Nec illos feliciores putent, quia ſumunt quod non ſumunt ipſi: ſed ſibi potiùs gratulentur, quia valent quod non valent illi.

§. 3. Et ſi eis, qui venerunt ex moribus delicatioribus ad monaſterium, aliquid alimentorum, veſtimentorum, operimentorumve datur, quod alijs

fortioribus, & ideo felicioribus non datur, cogitare debent, quibus non datur, quantùm de ſua ſæculari vita illi ad iſtam deſcenderint, quamvis uſque ad aliorum, qui ſunt corpore firmiores, frugalitatem pervenire non potuerint.

§. 4. Nec debent velle omnes, quod paucos vident ampliùs, non quia honorantur, ſed quia tolerantur, accipere: ne contingat deteſtanda perverſitas, ut in monaſterio, ubi quantum poſſunt fiunt divites laborioſi, fiant pauperes delicati.

CAPUT V.

De infirmis curandis.

§. 2. SAné quemamodum ægrotantes neceſſe habent minús accipere, ne graventur: ita & poſt ægritudinem ſic tractandi ſunt, ut citiús recreentur: etiamſi de humillima ſæculi paupertate venerint: tamquám hoc illis contulerit recentior ægritudo, quod divitibus anterior conſuetudo. Sed cùm vires priſtinas reparaverint, redeant ad feliciorem conſuetudinem ſuam, quæ Famulos Dei tantó amplius decet, quantó minus indigent. Nec cibi eos teneat voluptas jam vegetatos, quos neceſſitas levarat infirmos: illos ſané exiſtiment ditiores, qui in ſuſtinenda parcitate fuerint fortiores: meliús eſt enim nimús egere, quám plus habere.

CAPUT VI.
De Habito exteriori, & interiori.

§. 1. NOn ſit notabilis habitus veſter: nec affectetis veſtibus placere, ſed motibus.

§. 2. Quando proceditis, ſimul ambulate: cùm veneritis, quó itis, ſimul ſtate. In inceſſu, ſtatu, habitu, & in omnibus motibus veſtris, nihil fiat, quod cujuſquam offendat aſpectum, ſed quod veſtram deceat ſanctitatem.

§. 3. Oculi veſtri, etſi jaciantur in aliquam feminarum, figantur in nullam: neque enim quando proceditis, feminas videre prohibemini: ſed appetere, vel ab ipſis appeti velle, criminoſum eſt. Nec ſolo tacito affectu, ſed affectu quoque & aſpectu appetitur, & appetit concupiſcentia feminarum. Nec dicatis vos habere animos pudicos, ſi habetis oculos impudicos; quia impudicus oculus, impudici cordis eſt nuncius. Et cúm ſe invicem ſibimet, etiam tacente lingua, conſpectu mutuo corda nunciant impudica, & ſecundùm concupiſcentiam carnis alterutro delectantur ardore, etiam intactis ab immunda violatione corporibus, fugit caſtitas ipſa de moribus. Nec putare debet, qui in feminam figit oculum, & illius in ſe ipſum diligit fixum, ab alijs ſe non videri, cùm hoc fecerit: videtur omninó, & á quibus ſe videri non arbitratur.

§. 4. Sed etsi lateat, & á nemine hominum videatur, quid faciet de illo desuper Inspectore, quen latere nihil potest? An ideó putandus est non videre: quia tantó videt sapientiús, quantó patientius? Illi ergo, vir sanctus timeat displicere, ne velit feminæ malé placere. Illum cogitet omnia videre, ne velit feminam malé videre, Illius namque in hac causa conmendatus est timor, ubi scriptum est: *Abominatio est Domino defigens oculum.*

§. 5. Quando ergo simul estis in Ecclesia, & ubicunque feminæ sunt, invicem vestram pudicitiam custodite. Deus enim qui habitat in vobis, etiam isto modo custodiet vos ex vobis.

CAPUT VII.

De Correctione fraterna.

§. 1. ET si hanc, de qua loquor vobis oculi petulantiam, in aliquo vestrum adverteritis, statim admonete, ne malé cœpta progrediantur, sed de proximo corrigantur. Si autem post admonitionem iterum, vel alio quocunque die idipsum eum facere videritis, jam velut vulneratum sanandum prodat quicunque hoc potuerit invenire. Priús tamen est alteri, vel tertio demonstrandum, ut duorum, vel trium possit ore convinci, & competenti severitate coerceri.

§. 2. Nec vos judicetis esse malevolos, quando

hoc indicatis: magis quippe innocentes non estis, si fratres vestros quos indicando corrigere potestis, tacendo perire permittitis. Si enim frater tuus vulnus haberet in corpore, quod velit occultari, dum timet sacari, nonne crudeliter à te sileretur, & misericorditer indicaretur? quantò ergo potiùs eum debes manifestare, ne deteriùs putrescat in corde?

§. 3. Sed antequam alijs demonstretur per quos convincendus est, si negaverit, priùs Præposito debet ostendi, si admonitus neglexerit corrigi: ne fortè possit secretiùs correctus non innotescere cæteris. Si autem negaverit, tunc neganti adhibendi sunt alij, ut jam coram omnibus possit non ab uno teste argui, sed à duobus vel tribus convinci.

§. 4. Convictus verò secundum Præpositi, vel etiam Presbyteri, ad cujus dispensationem pertinet, arbitrium, debet emendatoriam subire vindictam: quam si ferre recusaverit, etiam si ipse non abscesserit, de vestra societate projiciatur: Non enim hoc fit crudeliter, sed misericorditer, ne contagione pestifera plurimos perdat.

§. 5. Et hoc, quod dixi de oculo non figendo, etiam in cæteris inveniendis, prohibendis, indicandis, convincendis, judicandisque peccatis diligenter & fideliter observetur cum dilectione hominum, & odio vitiorum.

§. 6. Quicunque autem in tantum progressus fuerit malum, ut occultè ab aliquo literas vel

quod-

quodlibet munus acceperit, si hoc ultró confiteatur, parcatur illi, & oretur pro eo: si autem deprehenditur atque convincitur, secundúm arbitrium Presbyteri, vel Præpositi graviús emendetur.

CAPUT VIII.

De Custodia rerum Communium.

§. 1. VEstes vestras in unum habeatis sub uno Custode, vel duobus, vel quot sufficere possint ad eas excutiendas, ne á tinea lædantur. Et sicut pascimini ex uno cellario, sic induamini ex uno vestiario. Si fieri potest ad vos non pertineat, quòd vobis indumentum pro temporum congruentia proferatur, utrúm hoc recipiat unusquisque quod deposuerat, an aliud quod alter habuerat, dum tamen unicuìque, prout cuìque opus est, non negetur.

§. 2. Si autē hinc inter vos contentiones, & murmura oriuntur, & conqueritur aliquis deterius se accepisse, quám priús habuerat: & indignum se esse, quód non ita vestiatur, ut alius frater vestitur; hinc vos probate quantum vobis desit in illo interiori sancto habitu cordis, qui pro habitu corporis litigatis. Tamen si vestra toleratur infirmitas, ut hoc recipiatis quod posueratis, in unum tamen locum sub communibus Custodibus habetē quod ponitis. Ita sane, ut nullus sibi aliquid operetur: sed omnia opera vestra in unum fiant majori

ri ſtudio, & frequentieri alacritate, quàm ſi vobis ſinguli propria faceretis.

§. 3. Charitas enim, de qua ſcriptum eſt, quòd *non quærit, quæ ſua ſunt*, ſic intelligitur, quia communia proprijs, non propria communibus anteponit: & ideó quantó ampliùs rem communem, quám propriam curaveritis, tantó vos ampliùs proficere noveritis, ut in omnibus quibus utitur tranſitoria neceſſitas ſuperemineat, quæ permanet charitas.

§. 4. Conſequens ergo eſt, ùt etiam cúm quis ſuis filijs, aut aliqua neceſſitudine ad ſe pertinentibus in monaſterio conſtitutis, aliquam contulerit veſtem, ſive quodlibet aliud inter neceſſaria deputandum; non occulté accipiatur, ſed ſit in poteſtate Præpoſiti, ut ín rem communem redactum, cui neceſſarium fuerit præbeatur.

§. 5. Quòd ſi aliquis rem ſibi collatam calaverit, furti judicio condemnetur.

CAPUT IX.

De munditia veſtium & Corporum.

§. 1. INdumenta veſtra ſecundùm arbitrium Præpoſiti laventur: ſive à vobis, ſive à fullonibus: ne interiores animæ ſordes contrahat mundæ veſtis nimius appetitus.

§. 2. Lavacrum etiam corporis, cùm infirmitatis

tatis cogit necessitas, minimè denegetur; fiat tamen sine murmure de consilio medici, itaut etiam si nolit, jubente Præposito, faciat quod faciendum est pro salute. Si autem velit, & fortè non expedit, suæ cupiditati non obediatur; Aliquando enim etiamsi noceat, prodesse creditur quod delectat. Denique si latens est dolor in corpore famulo Dei dicenti quòd sibi doleat, sine dubitatione credatur: Sed tamen utrùm sanando illi dolori quod delectat expediat, si non est certum, medicus consulatur.

§. 3. Nec eant ad balnea, sive quocumque ire necesse fuerit, minùs quàm duo, vel tres. Et ille qui habet aliquo eundi necessitatem, cum quibus Præpositus jusserit, ire debebit.

§. 4. Ægrotantium cura sive post ægritudinem reficiendorum, sive aliqua imbecillitate etiam sine febribus laborantium, uni alicui debet injungi: ut ipse de cellario petat, quod cuique opus esse prospexerit.

§. 5. Sive autem, qui cellario, sive qui vestibus, sive qui codicibus præponuntur sine murmure serviant fratribus suis.

§. 6. Codices certa hora singulis diebus petantur: extra horam qui petierit, non accipiat.

§. 7. Vestimenta verò, & calceamenta quando indigentibus fuerint necessaria dare non differant, sub quorum custodia sunt, quæ poscuntur.

§. 8.

§. 8. Lites aut nullas habeatis, aut quàm celerrimé finitatis; ne ira crescat in odium, & trabem faciat de festuca, & animam faciat homicidam, sic enim legitis: *Qui odit fratrem suum homida est.*

CAPUT X.

De venia postulanda, & offensa remittenda.

§. 1. QUicunque convitio, vel maledicto, vel etiam criminis objectu aliquem læserit, meminerit satisfactione quantociùs curare quod fecit: & ille qui læsus est sine disceptatione dimittere. Si autem invicem se læserint, invicem sibi debita relaxare debebunt propter orationes vestras, quas utique qeantó crebriores habetis, tantó sanctiores habere debetis.

§. 2. Melior est autem, qui quamvis ira sæpé tentetur, tamen impetrare festinat, ut sibi dimittat cui se fecisse agnoscit injuriam, quàm qui tardiùs irascitur, & ad veniam petendam tardiùs inclinatur. Qui autem nunquam vult petere veniam, aut non ex animo petit, sine causa est in monasterio, etiam si inde non projiciatur. Proinde vobis à verbis durioribus parcite: quæ si emissa fuerint ex ore vestro, non pigeat ex ipso ore proferre medicamenta unde facta sunt vulnera.

§. 3. Quando autem necessitas disciplnæ in moribus coercendis vos dicere dura verba compel-

lit,

lit, si etiam ipsi modum vos excessisse sentitis, non á vobis exigitur, ut à vestris subditis veniam postuletis, ne apud eos quos oportet esse subjectos, dum nimiùm servatur humilitas, regendi frangatur authoritas: sed tamen petenda est vinia ab omnium Domino, qui novit eos, quos plus justo sorté corripitis, quanta benevolentia diligatis. Non autem carnalis, sed spiritualis inter vos debet esse dilectio.

CAPUT XI.
De Obedientia.

§. 1. PRæposito tamquàm Patri obediatur; multo magis Presbytero, qui omnium vestrum curam gerit.

§. 2. Ut ergo cuncta ista serventur, & si quid servatum minus fuerit, non negligenter prætereatur, sed ut emendandum, corrigendumque curetur, ad Præpositum, præcipué pertinebit ut ad Præsbyterum, cujus est apud vos major authoritas, referat quod modum, vel vires eius excedit.

§. 3. Ipse veró qui vobis præest, non se existimet potestate dominante; sed charitate serviente felicem.

§. 4. Honore coram vobis Prælatus sit vobis, timore coram Deo substratus sit pedibus vestris. Circa omnes seipsum bonorum operum præbeat exemplum. Corripiat inquietos, consoletur pusilla-

fillanimes, fuſcipiat infirmos, patiens ſit ad omnes. Diſciplinam libens habeat: metuendus imponat: & quamvis utrumque ſit neceſſarium, plus tamen á vobis amari appetat, quàm timeri, ſemper cogitans Deo ſe pro vobis redditurum eſſe rationem. Unde vos magis obediendo non ſolùm veſtri, ſed etiam ipſius miſeremini, qui inter vos, quantó in loco ſuperiori, tantó in periculo majori verſatur.

§. 5. Donet Dominus, ut obſervetis hæc omnia tamquám ſpiritualis pulchritudinis amatores: & bono Chriſti odore de bona converſatione fragrantes; non ſicut ſervi ſub lege, ſed ſicut liberi ſub gratia conſtituti.

CAPUT XII.

De jugi medetatione Regulæ.

§. 1. UT autem vos in hoc libello, tamquám in ſpeculo poſſitis inſpicere: ne per oblivionem aliquid negligatis, ſemel in ſeptimana vobis legarur. Et ubi vos inveneritis ea, quæ ſcripta ſunt facientes, agite gratias Domino bonorum omnium largitori: ubi autem ſibi quicumque veſtrum viderit aliquid deeſſe: doleat de præterito, caveat de futuro: orans, ut ſibi debitum dimittatur, & in tentationem non inducatur. Amen.

Ex-

Explicit Regula Sanctiſſimi Patris noſtri Aurelij Auguſtini Hipponenſis Epiſcopi , & Eccleſiæ Doctoris eximij, qui pro nobis exoret ad Dominum Deum noſtrum ſemper.
Amen.

LAUS DEO.